

שלושה שלוש שלוש שלוש צלצול טלפון...

צלצול ראשון:

"די"ר זיידר, מדברת אמא של לביא ג. הרקדן. קרה דבר נורא. ללביא נשברה הרגל בצורה חמורה. הוא מאושפז בבית חולים "הגלבווע", במחלקה האורתופדית, בקומה השלישית. הוא במצב נפשי איום. לא מפסיק לבכות, ואני לא יודעת מה לעשות. הוא מאוד מבקש אותך לבוא אליו. אנא... בבקשה... בוא בדחיפות..." המשך השיח היה בכי קורע לב של הגבי ג.

את לביא הכרתי לפני כשלוש שנים. הוא בא להתייעץ בעניין הקשור לשירותו הצבאי. לביא הוא צעיר גבוה, חסון ונאה. הריקוד הוא כל עולמו. מגיל צעיר התמסר למחול לסוגיו השונים. בנעוריו ניבאו לו כל מוריו ומדריכיו קריירה אדירה. והוא השקיע, התפתח, התקדם ואכן נראה כי הוא על סף עתיד מקצועי מרשים.

שיחת הטלפון הבהולה הביאה אותי אל בית החולים בו ביום. כשנכנסתי לחדר במחלקה האורתופדית, ראיתי את לביא מכוּנס בתנוחת עובר. קומתו שחה. פניו היו לבנות יותר מהגבס שכיסה את רגלו הימנית עד לגובה הירך. כשראה אותי פרץ בבכי היסטרי. התקשיתי להתגבר על פרץ הדמעות שניקוו בעיני שלי.

אחרי דקות ארוכות הצליח להשתלט על עצמו וסיפר לי את אשר אירע. בשבת נסע לטיול משפחתי לחרמון. רגע אחרי שהתחיל לגלוש, החליק, רגלו התעקמה אחורה והוא נפל בכל כובד משקלו על הקרסול. בטרם איבד את הכרתו ידע כי הרגל נשברה באורח רציני.

הדבר הבא שהוא זוכר היתה התעוררותו במחלקה האורתופדית, אחרי ניתוח ממושך, שבו קיבעו את הקרסול המרוסק במוט פלטינה שאורכו 15 סנטימטר.

כשחזר למציאות, בתוך כאבי תופת, שאלתו הראשונה לרופא היתה אם יוכל לחזור ולרקוד. הרופא אמר שמוקדם לקבוע. תיאורטית, אם ילך ללא צליעה רצינית הוא יצטרך להודות לאל. ביומיים האחרונים הוא לא חדל לבכות. הוריו שוחחו עם הרופא המנתח. הוא הסביר, בלשון מקצועית קרה, כי מבחינה אורתופדית קיבל לביא את הטיפול ההולם. הקרסול מקובע, כפי שמתחייב מנסיבות פציעתו. השאלה אם הוא ירקוד או לא כלל לא הטרידה את המנתח בעת הניתוח, הם גם לא ידעו בבית החולים שלביא רקדן...

בשיחה נוספת התברר, כי סוג הניתוח יגביל את הבחור במספר תנועות. על ריקוד כמקצוע אין מה לדבר. בחוסר סבלנות בולט הבהיר הרופא שאינו רואה את העניין כאסון, שהרי לביא הוא איש בריא ואינטליגנטי, ולפיכך יוכל

מאת יוסי זיידר

לעסוק למחייתו בכל מיני מקצועות. רבים הם החולים שבעקבות תאונה נאלצים להחליף עיסוק. אין ספק שאיש צעיר כמו לביא יעמוד בכך בקלות.

ההורים ביקשו חוות דעת נוספת. הרופא השני אמר שניתן לעשות ניתוח בשיטה אחרת, אשר יש סיכוי גבוה שיאפשר ללביא כושר תנועה מרבי. הרופא היה זהיר. הוא אמר מיד שאין להבטיח אוטומטית הצלחה, שכן הניתוח מסובך, קשה וארוך ויש בו לא מעט סיכונים... שלביא שמע זאת מיד ביקש להתנתח שנית.

בין ההורים פרצה מחלוקת. האב טען, מתוך בהלה, שאין להסתכן פעם נוספת, לביא כבר עבר ניתוח אחד קשה והרופא אמר שהרגל תהיה בסדר. תודה לאל שהמצב הוא כך. מי יודע מה יוכל לקרות בנייתוח השני, עוד הרדמה כללית וכל השאר... (בשיחה מאוחרת סיפר לי בגילוי לב, כפי שחשדתי, שהוא ביקש לתפוש "טרמפ" על האירועים בכדי לגרום ללביא לחדול מן "השיגעון הזה" - המחול. האב זתבייש לספר לחבריו, שהבן המוצלח שלו, בן ה-20, מבקש להיות רקדן מקצועי, עיסוק שלכל הדעות כלל אינו יאה לגבר...)

האם הזדהתה עם סבלו של הבן. מאוחר יותר התברר שגם היא נבהלה. באחד הלילות, כשישבה מנומנמת ליד מיטתו של לביא, נוכחה שהוא אינו ישן ושדמעות זולגות מעיניו. לשאלה אם יש לו כאבים והוא רוצה זריקת הרגעה ענה: "אם לא אוכל לחזור לרקוד, אני לא רואה טעם לחיי...". האם נבהלה באמת.

הצלצול השני:

"די"ר זיידר שלום. מדברת מזכירתו של מנהל בית החולים "הגלבווע". פרופ' מור יוכל להיפגש איתך ביום שני בבוקר..."

מנהל בית החולים, איש מבוגר, חייכן, כסוף שיער, שמע בסבלנות את טיעוני מדוע הניתוח הנוסף ברגלו של לביא הוא מעבר לסוגיה רפואית. ברגע הראשון ניסה להסביר בנועם, כי ניתוח נוסף אינו מוצדק מבחינה רפואית, כספית ואירגונית. הא הבליט את העומס בו נתון בית החולים, את עלותו של ניתוח "קוסמטי", ושוב חזר על רשימת הסיכונים.

הבהרתי לו, שאני מדבר בשמו של לביא. (אחד מתפקידי של פסיכותרפיסט הוא להיות סגור של הקליינט שלו). בדיכאונן, ייאוש והתרגשות לא היה לביא מסוגל להביא בפני הרופאים את המשמעות של חיי אמן. ריקוד, ביקש ממני לביא לומר, אינו עיסוק או מקצוע. זהו עולם

רגשי-נפשי שלם ומלא. הוא חובק את כל תפקודיו, כישוריו, מחשבותיו ודמיונותיו של הרקדן.

גנהל בית החולים היסט. הוא טען, שהוא מבין אבל... ניסיתי כיוון נוסף. הבאתי את חששותי למצבו הנפשי של לביא אם לא ייעשה הניתוח הנוסף, לא כמניפולציה, לא כניסיון סחיטה, אלא באמת ראיתי לנגד עיני מראה קשה של איש צעיר שאינו מסוגל לוותר על חלום חייו. באשר לסיכונים - הייתי מודע להם, אבל, כדברי לביא: "אם לא אנסה, כל חיי אשאר בתחושה של אילו...". השיחה התארכה עוד ועוד. הפרופ' מור הזמין את האורתופד ובנוכחותי ערך דיון נוסף. לאחר שלושה ימים נותח לביא בשנית. הניתוח ארך תשע שעות.

לאחר ארבעה שבועות, חזר הבחור הביתה. ואז התחילה מסכת ייסוריו. הוא נכנס למשטר פיסיותרפי יום יומי. בחריקת שיניים ביצע את כל התרגילים וגם יותר. ללא חת, ללא ליאות ובלי תלוונות עבד הבחור על שיקומו. בכה, הזיע, לעיתים גם נשבר, אבל קם והמשיך.

הצלצול השלישי:

"יוסי, יוסי, אני מחזיק אותה בידי. יש. אני לא מאמין. אתה מוכרח לראות אותה...". לביא לא יכול היה להמשיך את דבריו משום שהדמעות הכניעו אותו. אני מודה, גם אותי. עד היום הן חוזרות לעיני כשאני נזכר בשיחה טלפונית קסומה זו.

הצלצול בא אלי מלונדון בדיוק שנה לאחר פציעתו של לביא. הוא קיבל את תעודת ההסמכה של האקדמיה המלכותית בלונדון. משאת נפשו התגשמה. לביא חזר לתפקוד מלא כרקדן. אמונתו, עיקשותו והתמדתו גרמו לכך שהניתוח הצליח באופן מושלם.

לאחרונה התקבל לביא כרקדן מן המניין לאחת מלהקות המחול החשובות בישראל. רמת הביצוע שלו, הטכניקה, ההתלהבות והאוויר שהוא מפגין תוך כדי ריקוד לא מגלות, אפילו ברמז, את מסע הייסורים הארוך שעבר בדרכו הקשה לנצח את הקביעה הרפואית: "זה לא נורא אם לא יהיה רקדן".

אמן אמיתי, כנראה, לא מקבל קביעות כאלה. לאמן יש אנרגיות גופניות ונפשיות ככל שצריך כדי לממש את יעודו בעולמו.

יש אנשים שיוצרים את גורלם. וכפי שאמר לי פעם זקן תימני: "הקדוש ברוך הוא עוזר למי שעוזר לעצמו". שמחתי לזכות שנפלה לידי להיות חלק קטן בעזרה שכזו. (הסיפור מבוסס על מקרה אמיתי).